

Så jeg håber, den her dag får overskriften »exit dåseforbud«.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 12.15

Mødet genoptaget kl. 13.15

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 62:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for udvidelser og nyetableringer af svinefarme.

Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.

(Fremsat 1/12 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Beslutningsforslaget fra Socialistisk Folkeparti handler om, hvis man sådan skærer ned til benet, hvorvidt vi har styr på beskyttelsen af natur og miljø, når vi i Danmark producerer store mængder og stigende mængder af svinekød.

Jeg er glad for at kunne svare, at regeringen gennem de seneste år har gennemført en regulering af svineproduktionens miljøpåvirkning, som er uden sidestykke både i et europæisk og et globalt perspektiv. Jeg tænker her særlig på de stramme harmonikrav og krav om, at kvælstof i gylle skal udnyttes effektivt til at gøde markens afgrøder.

Vi har gjort kolossalt meget, og vi skal gøre meget. Opgaven at forene hensynet, som for os er indskudtabelt, til natur og miljø på den ene side og så et moderne konkurrencedygtigt erhverv på den anden side, inklusive alle de ønsker, vi derudover har om kvalitet, om dyrevelfærd osv., er selvfølgelig en meget vanskelig opgave, men den skal løses, og den skal ikke løses på produktionens præmisser, den skal løses sådan, at det, der foregår, når vi producerer svinekød i Danmark, ikke sker på bekostning af miljø og natur.

Jeg er glad for, at SF rejser denne debat med sit forslag. Vi skal hele tiden se, om der er harmoni mellem erhvervets og befolkningens forventninger.

Vi har allerede styrket beskyttelsen af borgerne i landsbyerne, når det drejer sig om at undgå lugtgener fra husdyrbedrifterne.

Før jul iværksatte jeg med omgående virkning et midlertidigt skærpet afstandskrav på 300 m for udvidelser og etableringer af husdyrbrug. Denne midlertidige regel er rettet mod alle husdyrbrug, store som små, og indebærer en væsentlig stramning af reglerne om afstand mellem en svinefarm og naboerne. Vi vil ikke tillade den skade, der kan ske for velfærden i et landsby-samfund, hvis der opbygges en stor og dominerende svinefarm på et forkert valgt sted.

Jeg har nøje overvejet forslaget om et midlertidigt stop for udvidelse af svinefarme for at beskytte naturen. Vi må beskytte naturen ud fra det til enhver tid bedste faglige grundlag.

Fødevarerministeren og jeg har nedsat Wilhjelmudvalget med henblik på at fremlægge et omfattende fagligt grundlag for planlægning af naturbeskyttelsen.

Danmarks Naturfredningsforening har tidligere været i pressen med en bøn om, at reglerne til beskyttelse af naturen – selv om naturen ikke ligesom berørte borgere kan klage sin nød, når der udvides husdyrbrug i nabolaget – også ville blive forbedret. Jeg er helt enig med præsidenten for Naturfredningsforeningen. Naturen skriver ikke debatindlæg og søger ikke om foretræde for Miljø- og Planlægningsudvalget for at tale sin sag. Det må vi politikere gøre, som skal træffe beslutninger, der også har virkninger for naturen.

Jeg tror imidlertid, at naturen er bedst tjent med, at vi, når det drejer sig om de varige regler, venter på Wilhjelmudvalgets arbejde, inden vi tager stilling til, hvordan vi kan styrke den målrettede naturbeskyttelse. Jeg vil ikke nulstille

udviklingen i husdyrsektoren over én kam, når vi ved, at behovet for en bedre naturbeskyttelse varierer fra naturtype til naturtype.

Til august afleverer Wilhjelmudvalget et omfattende fagligt grundlag for en handlingsplan for biologisk mangfoldighed og naturbeskyttelse. Med det grundlag på bordet vil regeringen følge op og styrke naturbeskyttelsen, også i forhold til svineproduktionen.

Jeg har netop haft lejlighed til at drøfte Wilhjelmudvalgets arbejde med udvalgets formand. Alt tegner efter hans bedømmelse til, at der vil ske et gennembrud på landbrugsområdet. Landbrugets organisationer signalerer samarbejdsvilje og forståelse for, at der må ske noget, og der er en meget saglig diskussion i udvalget mellem de uafhængige eksperter, naturorganisationer og repræsentanter for landbruget i udvalget.

Vi er afhængige af, at vi har en forståelse i erhvervet på det her område, naturligvis er vi det som på så mange andre områder. Der kan laves meget naturbeskyttelse i det små, hvis den enkelte landmand er sig sit ansvar bevidst. Hvis vi kan få hver enkelt landmand til at lave en naturplan, hvor han målrettet kan arbejde med naturbeskyttelse på sin bedrift, har vi taget et kæmpe skridt mod en større biologisk mangfoldighed i vort intensivt drevne landbrugsland.

Socialistisk Folkeparti har også fremhævet, at de er usikre på, om de lokale myndigheder har redskaber nok til at beskytte miljø og natur, når en landmand vil udvide sit svinebrug. Jeg er også optaget af spørgsmålet om de muligheder, som de lokale myndigheder har til at træffe afgørelser om udvidelser og nyetablering. Vi er afhængige af, at de regionale og lokale myndigheder er sig deres ansvar bevidst og er med til at træffe beslutning om at nægte udvidelse af svinebrug på lokaliteter, som har store natur- og miljøværdier. Drejer det sig om anlæg i eller i umiddelbar nærhed af de sårbare naturområder, skal der efter min bedste overbevisning, indtil vi er færdige med det endelige regelsæt, siges nej til anlæg af nye. Vi skal ikke ødelægge det for os selv.

Store brug med mere end 250 dyreenheder skal VVM-vurderes, og de skal have en miljøgodkendelse. Ved VVM-vurderingen kan amterne afvise at vedtage et regionplantillæg, hvis den faglige vurdering viser, at en udvidelse eller en nyetablering af et husdyrbrug vil have væsentlig indvirkning på miljø og natur. Der tror jeg, at det er vigtigt over for amterne at få under-

streget, at dette hensyn ikke mindst gælder, hvis det drejer sig om anlæg i et naturområde eller i umiddelbar nærhed af et naturområde.

Det er kommunerne, som skal give en miljøgodkendelse til de store brug. I miljøgodkendelsen kan stilles vilkår, som går ud over de generelle regler for landbrugsdrift, og det er vigtigt, at vi giver en så klar vejledning på det her område som muligt.

Udvidelser og nyetableringer af husdyrbrug under 250 dyreenheder reguleres som udgangspunkt efter de generelle miljøregler. Ifølge VVM-reglerne skal der dog gennemføres en screening af påtænkte projekter, som kan påvirke miljø og natur. Der er hermed mulighed for at gribe ind over for udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug, hvor det må antages, at det pågældende projekt kan påvirke miljøet væsentligt. Og her er det igen vigtigt at få understreget, at hvis det drejer sig om anlæg i et sårbart naturområde eller i umiddelbar nærhed at et sårbart naturområde, er det at lave et anlæg noget, der – havde jeg nær sagt – automatisk påvirker miljøet væsentligt; den viden har vi i dag.

Samtidig med at det midlertidige skærpede afstandskrav for udvidelser og etableringer af husdyrbrug blev iværksat, udsendte vi også en vejledning om administration af landzonereglerne. Det fremgår heraf, at hensyn til bl.a. miljø, natur og landskab indgår i vurderingen af placering og udformning af byggeri, der ikke opføres i tilknytning til hidtidige bebyggelsesarealer. Igen må det præciseres, at hvis det drejer sig om anlæg i sårbare naturtyper eller i umiddelbar nærhed af sårbare naturtyper, må det have konsekvenser for den tilladelse, der skal gives. Det må selvfølgelig være sådan, at man skal sige nej, hvis det er muligt at få placeret det pågældende anlæg et andet sted, hvor det ikke har disse ødelæggende virkninger for de sårbare naturtyper.

Samlet set er det min vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt at iværksætte et stop for udvidelse og etablering af svinefarme, men vi er, som jeg har understreget, meget optaget af, at der tages særlige hensyn til de sårbare naturområder også i perioden, indtil vi kender resultatet af Wilhjelmudvalgets arbejde. Kunsten er ikke at sætte i stå, men omvendt forhindre, at en række beslutninger træffes nu, som senere hen kommer til at forringe virkningen af de indstillinger, der kommer fra Wilhjelmudvalget. Vi skal ikke gribe sådan ind, at vi sætter et helt erhverv i stå. Omvendt må vi udvise forsigtighed, når det drejer sig om godkendelser i de sårbare naturområ-

der eller i umiddelbar nærhed af de sårbare naturområder.

For at sikre, at de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovgivningen, indgår med den fornødne vægt, har jeg besluttet at udsende en præciserende vejledning til amterne om landzoneadministrationen op til de sårbare naturområder.

Hovedessensen af den er, at det er landzonemyndighedens opgave at sikre, at byggeri ikke placeres i nærheden af sårbare naturområder, hvis der kan findes en anden placering på ejendommen, og som jeg var inde på det før også ved landzoneregler, får vi en generel vejledning, der vil præcisere dette.

Den samme tankegang gælder for administrationen af VVM-reglerne med hensyn til de sårbare naturområder. Det har jeg orienteret amterne om i den vejledning om screening, som jeg udsendte den 9. februar til amterne og kommunerne.

Jeg kan således ikke medvirke til forslaget, som det ligger her, men jeg tror, man har indtryk af, at vi er meget optaget af det formål, der er med forslaget. Og vi er meget optaget af inden for rammerne af de regler, vi kender til i dag, at se, hvad vi kan gøre for at forhindre, at der sker ulykker, uden at erhvervsudviklingen sættes i stå. Det er den balance, vi prøver at ramme, og selvfølgelig håber vi på, at det vil ske i et godt samspil med de lokale myndigheder og også i et godt samspil med landbruget.

Det er altså på den baggrund, vi har stor sympati for formålet med forslaget, men vi tror, vi kan nå målet på andre måder end ved at lave sådan et midlertidigt stop.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gerne slå fast, at vi i SF er enige med miljøministeren i, at det ville være helt forkert at lave varige regler, som forudgriber Wilhjelmudvalgets arbejde. Det, vi har talt om i vores forslag, er udelukkende nogle midlertidige ordninger, som forhindrer, at Wilhjelmudvalgets arbejde bliver undergravet af en udvikling, der finder sted, inden udvalgets anbefalinger kan være omsat til gældende regler og lov. Så langt er vi enige.

Jeg forstår så også, at miljøministeren er enig med SF i, at vi skal forhindre, at udviklingen underminerer muligheden for at regulere efterfølgende efter Wilhjelmudvalgets arbejde. Derfor vil jeg bede ministeren om at tilkendegive, om

jeg har forstået det rigtigt, at den præciserende vejledning, som ministeren vil udsende, garanterer, at ingen i de lokale myndigheder kan være i tvivl om, at hvis der indkommer ansøgninger om nyetablering eller udvidelse af en svineproduktion, som fører til en yderligere belastning af naturområder, som de ikke kan tåle, vil det skulle indgå i vurderingen med den konsekvens, at man siger nej, fordi de følsomme naturområder ikke kan tåle det, og at vi derfor på den måde har foregrebet, at der bliver placeret produktioner på nogle steder, hvor vi ikke kan gøre det om, og hvor det derfor ville ødelægge Wilhjelmudvalgets arbejde.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg forstår sådan set godt ministerens balancegang. Jeg vil bare opfordre ministeren til, at ministeren bliver ved det, ministeren har lavet, for jeg synes, det er lidt svært at få det på plads i forhold til SF's forslag.

På side 2 i ændringsbekendtgørelse om afstandskrav til husdyrbrug skriver ministeren: »Det midlertidige udvidede afstandskrav betyder, at udvidelse og etableringer i nærheden af bygninger i samlede bebyggelser ikke kan ske uden videre.« Det er jo i hvert fald overhovedet ikke noget med noget stop, og heldigvis for det. Og længere nede lyder det: »Kommunen skal i den forbindelse« – altså når man anmelder byggeri – »også vurdere, om der er tale om væsentlige eller uvæsentlige udvidelser. Det er ikke hensigten med de skærpede afstandskrav, at eksisterende brug skal afskæres fra muligheden for at vedligeholde bygninger og inden for de eksisterende bygningsrammer at følge den tekniske udvikling.«

Jeg går ud fra, at det, ministeren har sagt, står til troende, at det her ikke er et spørgsmål om at stoppe hverken udvidelse eller nybyggeri. Og jeg beder ministeren om at understrege det, for der hersker forvirring nok ude i kommunerne, som næsten tror, at det er et spørgsmål om byggestop. Så der er en stor opgave for ministeren og ministeriet i at gøre det helt klart.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Nu skal vi jo ikke have debatten her på korte bemærkninger.

Jeg tror, at det står klart for enhver, at vores karakteristiske næringsfattige naturtyper er truet ikke mindst af luftbåren næring fra landbru-

get. Det er derfor vigtigt, at man i den lokale forvaltning får de tilstrækkelige værktøjer til at sikre, at den udvikling, der skal ske i erhvervet, ikke sker på bekostning af disse naturtyper. Det er det, der er formålet med vejledningen. Og jeg håber naturligvis, at det får de konsekvenser, som hr. Jørn Jespersen efterlyser. Men vi må jo indrømme, at det jo på det her område, som det er i øjeblikket, i meget høj grad er en lokal forvaltning – der er nogle ting, man skal tage hensyn til.

Jeg har et klart ønske om at stramme op på fortolkningen af det her. Det tror jeg også er i alles interesser. Men vi kan jo ikke udelukke – og det har vi også set i forbindelse med andre natursager – at ét amt kan komme til et andet resultat end et andet amt. Landbruget har klaget over det. Og jeg er ud fra et naturmæssigt synspunkt også utilfreds med, at der kan være forskel fra amt til amt. Men jeg kan altså ikke garantere, at det i alle amter i alle situationer bliver præcis sådan, for det er en afgørelse, som til syvende og sidst træffes af amtsrådene og ofte ud fra det partipolitiske styrkeforhold i det pågældende amt – det kan man jo ikke komme helt uden om. Så jeg vil ikke bruge ordet garanti; det er vist i øvrigt noget, man skal være forsigtig med at bruge.

Men jeg er interesseret i, at det her bliver så klart et grundlag som muligt. Og det er virkeligheden også det, der ligger i hr. Hans Christian Schmidts efterlysning, at det ikke bliver for uklart. Og jeg vil bestræbe mig meget på at gøre det klart og så i øvrigt glæde mig over, at det under alle omstændigheder er sådan, at det hele kommer op til en samlet revurdering i forbindelse med afslutningen af Wilhjelmudvalgets arbejde.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det afstedkom alligevel et par korte bemærkninger mere. Først hr. Jørn Jespersen og så hr. Søren Kolstrup.

Og så appellerer jeg til, at vi kommer i gang med ordførerrækken, og så kan debatten jo køre.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jo, men de korte bemærkninger tjener jo det formål at sikre, at vi ved, hvad det er, vi skal diskutere. Derfor vil jeg så spørge på en anden måde:

Vil miljøministeren sikre, når man lokalt træffer beslutninger i kommuner og amter omkring udvidelse og nyetablering af svinefarme, at så

behøver man i hvert fald ikke at være i tvivl om, at hvis der er tale om etablering eller udvidelse af en svineproduktion i nærheden af et sårbart naturområde, så har man hjemmel til at sige nej eller at udstede påbud, stille vilkår, der sikrer, at man ikke yderligere belaster det følsomme naturområde?

Vil ministeren sige, at det er det, der er meningen med denne her øvelse med at præcisere VVM-reglerne via en vejledning, at der ikke er nogen i kommuner og amter, der behøver at være i tvivl om, at de har hjemmel til at sige nej på baggrund af, at det belaster et følsomt naturområde?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Borgerforeninger, kommuner, decentrale myndigheder, ikke alle, men nogle, har anglet efter at få nogle værktøjer. Derfor er det så afgørende, at vi får at vide, hvad det er for et værktøj, regeringen vil give de lokale myndigheder.

Hvis regeringen skulle være usikker på, om man kan bruge ordet nej, vil regeringen så være med til, at man kan afvise enhver form for udvidelse af svineproduktionen i nærheden af sårbare naturområder, som absolut ikke er bæredygtig? Så kan vi altid diskutere bæredygtighedsprincippet. Det er efter undertegnede begreber en økologisk produktion med masser af halmbaseret strøelse og selvfølgelig ikke spaltestalde m.m., men altså noget, der virkelig kan hindre udvaskning, noget, der kan hindre ammoniakfordampning.

Men vi må have at vide, hvad det er for et værktøj, der kommer.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Miljø- og energiministeren. Og derefter prøver vi at komme i gang med ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg er faktisk glad for hr. Kolstrups indlæg, også inden vi får debatten. Hr. Kolstrup siger, at vi skal bremse alle landbrug undtagen økologiske landbrug i nærheden af truede naturtyper, og, siger han, vi skal navnlig fremme – hvad jeg af andre grunde kan være enig med ham i – så meget dybstrøelse osv. som muligt i den produktion.

Jeg tror, at hr. Kolstrup simpelt hen er hoppet på et ideologisk tog, der vil føre ham til et mål, som han ikke har ønsket om at komme til. For

det, der er problemet, er ammoniakfordampningen. Og ammoniakfordampningen sonderer altså ikke mellem, om det er økologiske brug eller ikke-økologiske brug; den vil komme under alle omstændigheder. Og hvis man har meget dybstrøelse og alt det, som jeg i øvrigt har sympati for, så forstærker det, det mindsker ikke ammoniakfordampningen fra den pågældende produktion.

Vi vil ikke under nogen omstændigheder lave regler, der sonderer mellem ammoniakfordampning fra bønder, vi godt kan lide, i forhold til ammoniakfordampning fra bønder, vi ikke kan lide af den ene eller den anden grund. Jeg tror, at man skal behandle alle lige for loven i det her spørgsmål.

Jeg vil gerne svare bekræftende på hr. Jørn Jespersens spørgsmål, at det er for at give værktøjer og præcisere værktøjet i forhold til kommunerne. Men det er svært, for det her er jo meget nuanceret. Drejer det sig eksempelvis om en gylletank, som man på grund af afstandskravet i forhold til landsbyer ikke længere kan opføre i tilslutning til sin bedrift, kan man få den opført et andet sted på sin ejendom. Man har krav på, at den skal op på ens ejendom. Men der skal man igennem en særlig zonelovstilladelse. I den zonelovstilladelse vil vi lægge op til, at man skal sige nej til placering af gylletanke i nærheden af et sårbart naturområde, hvis der findes andre placeringsmuligheder på ejendommen.

Altså det er ét værktøj. Men der er mange andre værktøjer i det her spil, alt efter om det er VVM for store bedrifter eller VVM for bedrifter under 250 dyreenheder efter screening. Så derfor er det meget vanskeligt for mig at svare alt for præcist. Men hensigten er den, som hr. Jørn Jespersen efterlyser, det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, så gik det ikke, som formanden ønskede. Hr. Kolstrup har ønsket en kort bemærkning. Jeg havde håbet på, vi kunne komme videre, men det lykkedes ikke.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg bliver nødt til at tage ordet, for jeg mærkede et lidt lystigt smil på et par læber i forbindelse med ministerens indlæg.

Jeg studerede lidt over, at der var usikkerhed om, hvorvidt der overhovedet er et begreb, der hedder bæredygtig produktion, og at bæredygtig

produktion skulle kunne være egnet til at tage hånd om ammoniakspørgsmålet.

Som bekendt – jeg bliver nødt til at lave et statement – er det sådan, at økologisk jordbrug ikke bare er økologisk jordbrug. Der er dele af det økologiske jordbrug, der absolut er i stand til, ifølge velfunderede undersøgelser, at tage hånd om ammoniakspørgsmålet. Og det turde da ikke være helt uinteressant, vel? Hvorfor skulle det være helt uinteressant?

Men jeg vil gerne senere under debatten dokumenteret fremføre, hvad det er, dele af dette økologiske jordbrug formår.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Margot Torp som ordfører.

Margot Torp (S):

Socialdemokratiet deler til fulde forslagsstillernes ønske om at beskytte mennesker, miljø og landskaber mod skadelige og generende virkninger af den store svineproduktion i Danmark. Det handler om gylle.

Gylle er både en Guds gave og en voldsom udfordring til mennesker og miljø. Den er en gave i den forstand, at passende mængder anvendt gylle sikrer os en god planteproduktion uden brug af kunstgødning, som belaster miljøet meget med CO₂ i fremstillingsfasen. Men ubetænksomt anvendt ødelægger den både vores drikkevand og vore søer og åer og fjorde, ligesom den kan ændre vore naturområder med en fattig jordbund med særegne og ofte sjældne planter og lave dem om til helt almindelige biotoper med meget ordinære planter, når der bliver gødet med gylledampe, kan man sige. Sidst, men ikke mindst, kan det være meget ubehageligt for naboer både med hensyn til stanken, sundheden, vasketøjet, mosbegrøning af huse og træer osv.

Det er derfor, Socialdemokratiet bestemt også er meget optaget af at sikre, at den gylle, der er et resultat af vores meget store kødproduktion, reguleres og anvendes så hensigtsmæssigt og hensynsfuldt som overhovedet muligt.

Vandmiljøplan I og II er et klart udtryk for, at vi gennem mange år har været optaget af den her problematik, og som vi efter min mening bliver stadig bedre til at tackle.

Ministerne har fortalt, hvordan vi på mange måder har fulgt op med Wilhjelmudvalg og flere andre ting. Det skal jeg ikke trætte salen med. Alt det er vi i Socialdemokratiet meget tilfredse med, og vi værdsætter også de vejledninger til

kommunerne, der kan være med til at ruste kommunerne bedre til opgaven med at få skabt den på alle måder bedste placering og mulige udbygning af svinefarme.

Vi er også godt tilfredse med, at regeringen nu arbejder intensivt for at skærpe kravene til overdækning af gylletanke, og at den helt aktuelt har indført et midlertidigt afstandskrav i forhold til placering af gylletanke mindst 300 m fra nærmeste nabo.

Landmændene i Danmark er, som det fremgår, bestemt ikke uberørte af den store politiske bevågenhed omkring de problemer, som gylle forårsager for mennesker og miljø. Og de begynder da også så småt at sætte pris på, at vi kom i gang i god tid, så vi ikke er endt ligesom i Holland, hvor der virkelig er meget alvorlige og for landbruget meget økonomisk belastende problemer.

Men vi er ikke indstillet på helt og aldeles at lave et stop for enhver udvidelse og nyetablering af svinebedrifter. Det vil gribe forstyrrende ind i det udredningsarbejde, der foregår helt aktuelt i Wilhjelmudvalget, som barsler med nogle anbefalinger ret snart.

Det vil også bremse den udvikling frem mod væsentlige forbedringer – både for dyr og for mennesker – af stalde. Bedre dyrevelfærd og arbejdsmiljø er jo bestemt også vigtige formål at forfølge, og det sker som oftest i forbindelse med udvidelser og nyetableringer af bedrifter.

Med ministerens seneste udspil er vi rimelig trygge ved, at der er taget vare på tingene, frem til at Wilhjelmudvalget barsler med sine anbefalinger. Så vi er altså enige med forslagsstillerne i formålet, men vi tror, vi kan nå målet uden at indføre et egentligt stop. Stop for enhver udvidelse og nyetablering i et helt erhvervsbyggeri kan vi ikke støtte.

Hans Christian Schmidt (V):

Nærværende forslag opfordrer regeringen til at indføre et midlertidigt stop for udvidelse og nyetablering af svinebedrifter i Danmark. Endvidere kan man jo også ud af forslaget se, at det fremgår, at en ophævelse af stoppet skal afvente evalueringen af Vandmiljøplan II, vedtagelsen af en ammoniakhandlingsplan og vedtagelsen af en plan for biologisk mangfoldighed.

Man kunne godt få det indtryk, når man læser forslaget, at det er, fordi man vil have, at dansk svineproduktion skal foregå på bæredygtige præmisser. Og der må vi sige, at vi jo sådan set også er af den opfattelse, at det skal ske, og det

er også det, vi plejer at sige. Men forslaget har jo altså en helt anden vinkel, som ikke nødvendigvis har noget med bæredygtighed at gøre, og derfor må vi sige, at vi ikke kan støtte forslaget.

Der er flere årsager, men en af dem er, at vi mangler en dokumentation her. Ikke at det ville kunne overbevise os, men vi synes bare, den burde være her. Man skriver nemlig i forslaget, at der ikke eksisterer en fornuftig balance mellem dyreenheder og naturens tålegrænse. Det vil vi godt se dokumenteret.

Man kan måske godt sige, at det er en holdning, man har, men hvilke rapporter og tal kan forslagsstillerne henviser til? Og omfanget af de omtalte naboprotester bør vel også dokumenteres. De faktuelle oplysninger skal være i orden, før Folketinget kan tage stilling til et så restriktivt forslag, som får alvorlige økonomiske konsekvenser, ikke alene for erhvervet, men også for den danske økonomi.

Så må jeg også sige, at jeg har meget svært ved at forstå, hvad det er for en grænse, vi arbejder med. For man skal huske, at grænserne her både siger noget om udvidelse og nyetablering. Og det vil sige, at ikke alene i de konventionelle, almindelige svinebedrifter, men også i de økologiske sætter man altså udviklingen i stå. Forslaget vil med sine krav om stop for udvidelse af bedrifter med mere end 150 dyreenheder ramme den nuværende stigning i antallet af de økologiske landbrug f.eks.

Mange økologiske landbrug har i dag en størrelse lige under 150 dyreenheder, og dette forslag vil derfor forhindre en udvidelse af sådanne bedrifter. Det kan vi altså ikke forstå. I forvejen er de økologiske landmænd i høj grad også med til at sikre et bæredygtigt landbrug. Det vil sige, at man altså sætter al udvikling i stå, og det kan vi altså ikke forstå. Vi synes, hvilket ministeren jo i øvrigt også har redegjort for for kort tid siden, at man må gøre det dér, hvor der af hensyn til naturen skal sættes ind, og ikke bare generelt.

Så er der også i forslaget nævnt noget om, at der er tvivl om VVM-reglerne. Vi mener, at man begår en fejl ved at hævde, at der er udstrakt uenighed om, hvordan VVM-vurderingerne skal fortolkes og praktiseres, når det gælder udvidelse eller nyetablering af svineproduktion. Det er ikke, som forslagsstillerne skriver, uklart, om amterne har et lovligt grundlag for at sige nej til udvidelse af den eksisterende produktion, hvis tålegrænsen overskrides, jf. planlovens § 6 og VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Amterne har mulighed for at sige nej. Det kan man efter en VVM-vurdering komme frem til, det er helt klart. Tværtimod kan en eventuel uklarhed bestå i, hvornår og under hvilke omstændigheder amterne kan sige nej.

Vi vil også sige, at lugt- og støjgener kan undgås og skal undgås, og bl.a. fremsætter Venstre jo senere i dag et beslutningsforslag om, at man kan lægge gylletanke ud på marken. Jeg håber, at SF vil støtte det.

Så må vi ellers sige, at når vi generelt kigger på det, så er det jo sådan, at regeringen ikke har foretaget sig noget for at ændre planloven. I årevis har den ladet stå til og tvunget landmændene til at placere deres stalde eller foretage deres udvidelser klos op af deres naboer. Det har vi været stærke modstandere af, men man har jo ikke villet ændre det.

Så er der et helt afsnit om landbrugets produktion, om den er forenelig med kommende miljø- og naturtiltag. Jeg vil gerne understrege i dag, at der er ingen grund til at tro, at landbrugets produktion er uforenelig med de planer om landbrugets forhold til natur og miljø, som skal udarbejdes i fremtiden.

Erfaringer fortæller os, at landbruget faktisk har ydet en meget anerkendelsesværdig indsats i forbindelse med opfyldelsen af målene i vandmiljøplanen fra 1998. Danmarks Miljøundersøgelsers og Danmarks Jordbrugsforskningsinstituts vurderinger viser, at erhvervet er gået forrest i arbejdet med at forbedre vandmiljøet, ligesom stort set alle Folketingets partier og miljøministeren udtrykte anerkendelse af landbrugets indsats ved forespørgslen her i salen den 11. januar om Vandmiljøplan II. Og som et ekstra skulderklap til landbruget oplever vi nu, at selv EU kopierer dansk landbrug. Hvorfor skulle vi så begynde at foretage den slags hovsaløsninger?

Vi må sige, lad nu det her virke, som ministeren har gennemført. Lad os se, hvordan det udvikler sig. Tag godt imod de forslag, der måtte komme, også fra Venstres side, hvor man går ind og sætter fokus på de områder, hvor der er behov for det, men ikke at man går ind her og begynder at lave et generelt stop.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Hans Christian Schmidt efterlyser dokumentation for, at der skulle være problemer med overskridelse af tålegrænser i nærheden af sårbare naturområder. Jeg skal bare henvise til en

rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser og Danmarks Jordbrugsforskning fra 1999, side 19 og 20; den tror jeg vil være meget oplysende for Venstres ordfører.

Der hedder det f.eks., at i skove og skovkanter i områder med mange husdyr overskrides tålegrænserne typisk for alle skovtyper – for alle skovtyper.

På den næste side kan man læse, at set fra et natur- og miljømæssigt synspunkt overskrides tålegrænserne stadig i flertallet af vore skove og naturområder. Og lidt længere nede: Generelle reduktioner i udslip – altså via den generelle landsdækkende regulering – vil ikke alene kunne fjerne overskridelserne af tålegrænserne i alle lokalområder. Der må en målrettet indsats til nær de følsomme naturområder og skove for at beskytte dem mod tilførsel af ammoniak.

På samme side er der et kort, som viser, at i størstedelen af Jylland er tålegrænserne for ammoniak overskredet med 0-7 kg pr. ha og i ganske store områder med mellem 7 kg og 28 kg pr. ha. Så dokumentationen er solid og foreliggende, og jeg vil opfordre Venstre til at studere den.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg vil meget gerne have præciseret, om jeg har forstået hr. Hans Christian Schmidt korrekt. Er det sådan, at Venstre synes, at der fortsat skal gives grønt lys for, at vi udvider svineproduktionen f.eks. i alle de vestjyske kommuner, hvor man har overskredet tålegrænser, og at man dér skal fortsætte med en blind vækst i svinefarmene, blot de måske ligger en lille smule uden for landsbyerne?

Bare gylletanken ligger ude i det åbne land, så er det sådan set lige meget, om vi fortsætter med en produktion frem mod f.eks. 30 millioner eller 35 millioner svin. Er det korrekt opfattet, at det er Venstres holdning?

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil gerne starte med at svare hr. Jørn Jespersen og sige, at det sådan set ikke kun er side 18 og 19 i den rapport, der er fortrinlig. Det er hele rapporten.

Og jeg vil gerne sige, at det, vi nu taler om, er ammoniakfordampning. Det behøver ikke automatisk at have noget at gøre med udvidelser og nyetablering af svinefarme. Det var netop det, der var det bærende i det, jeg sagde, at det er meget vigtigt, at vi rammer dér, hvor det er galt.

Kigger man på ammoniakfordampning, så er ammoniakfordampningen ifølge de tal, der er offentliggjort pr. 1. december, faldet med 30 pct. fra 1984 til 1999. Og det er selvfølgelig flot, men derfor skal vi fortsat kigge på de problemer, der er.

Vi er enige i, at man skal sørge for, at der er flydelag på de gyllebeholdere. Vi er også enige i, at man skal reagere, når det ikke sker. Og vi er også enige i, at man skal gå ind og vurdere, hvilke andre muligheder man har. Så det er vi sådan set meget enige i.

Vi mener bare, der skal slås ned dér, hvor man ikke opfylder de krav, som der stilles til gyllebeholdere. Og der siger vi bare, at så er det at gå for langt at sige, at man vil stoppe udvidelser og nyetableringer, hvorimod det er gyllebeholdernes overdækning, man skal kigge på.

Hr. Søren Kolstrup spurgte bagefter, om det var sådan, at vi ville gå ind for, at man uhaæmnet skulle have lov til at udvide sin svineproduktion. Altså jeg kan jo godt starte hele debatten forfra og så begynde at forklare, at vi støtter VVM-reglerne, at jeg fortsat mener det, jeg sagde til ministeren før, at jeg synes, det er en fin måde at få det gjort på med den bekendtgørelse, at man prøver at iagttage, hvad mulighederne er ude i landsbyerne. Alle de forhold kan vi jo godt tage én gang til.

Nu kan jeg se, hr. Søren Kolstrup ikke er her, men jeg vil blot sige, at hvis man overværede debatten, når vi diskuterer de ting, så ville man jo også vide, at det er nøjagtig de ting, vi siger igen og igen, men det forudsætter selvfølgelig, at man hører dem.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen det er jo klart, at der er to forskellige elementer i den her diskussion. Der er dels den generelle landsdækkende regulering, og der er det oplagt, at vi alle sammen har en interesse i, at lovgivningen omkring låg på gyllebeholdere osv. bliver overholdt – det skulle den have været for 12-13 år siden – men så langt om længe da i hvert fald.

Det vil så løse en del af problemet, for det vil, hvis det blev overholdt, sænke den generelle belastning. Men nogle af de citater, jeg fremhævede, viste jo netop, at lokaliseringen af de store bedrifter har en meget stor lokal betydning, og det kan ikke løses af generelle reguleringer. Her må vi sige, at hvis vi vil have sunde skove, enge, højmoser, overdrev osv., så bliver vi også nødt

til at se på, hvor vi placerer de store husdyrproduktioner.

Og når det er sådan, at belastningen i dag allerede er for stor, meget for stor, så er det da dumt at undergrave en kommende regulering ved i mellemtiden at få placeret en hel masse husdyrbesætninger i nærheden af de sårbare naturområder, som i forvejen har en for høj belastning. Det er bare den problemstilling, vi gerne vil have løst.

At vi så skal have lavet en vandmiljøplan, en ammoniakhandlingsplan og en plan for biologisk mangfoldighed, er fint nok, og derfor lægger vores forslag op til, at det er et midlertidigt indgreb, som skal afløses af den generelle regulering på de tre felter.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jo, men jeg er jo nødt til at sige til hr. Jørn Jespersen, at nu skal vi ikke sådan lade det udvikle sig til, at vi skal præsentere rapporter og bøger, men hvis man nu tog planloven og kiggede på § 6 c og på VVM-bekendtgørelsen, § 3, stk. 2, så vil man dér kunne se, ja, amterne har mulighed for at sige nej.

Hvis de er inde og vurdere omkring naturen og den tålegrænse, der er, og hvis det i øvrigt er nogle ting, som de mener ligger i nærheden af – nøjagtig som ministeren sagde – særlige naturområder, så har man muligheden for at gå ind og sige det, og derfor er det i langt højere grad et spørgsmål om at bruge det. Det er det, vi mener er de redskaber, man skal bruge, så måske er vi ikke så langt fra hinanden. Vi synes altså, det er de redskaber, man skal bruge.

Og der er det, man her går ind og siger, at vi skal have et generelt stop, og at det skal ligge på 150 dyreenheder. Det vil sige, at man jo bringer nogle mennesker fuldstændig i klemme, som har forberedt f.eks. i efteråret, at man nu skulle i gang med en produktion, der holder sig fint under de 250 dyreenheder, som normalt ville få lov til det, men de sidder nu og er klemt, fordi de ikke ved, om de må eller ej, og kommunerne er usikre på grund af al den debat, der er i Folketingssalen om, hvorvidt der nu er et stop eller ej.

Og det er ikke et stop. Det er en vurdering, man laver hos VVM, og ifølge den henstilling, der er sendt ud fra ministerens side, skal man kigge efter, at når man placerer dem, skal man sørge for, at det sker sådan, at de kan placeres væk fra naboerne, men på egen grund.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jørn Jespersen for en kort bemærkning, og det er den tredje og dermed den sidste til Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen det er jo rigtigt, at SF's forslag er mere vidtgående, endda temmelig meget mere vidtgående end det, ministeren lægger op til. Det vedkender vi os helt. Vi synes, det er en udvikling, der er eksploderet uden at have været under kontrol, og derfor vil vi godt have den tænkepause, indtil der kommer en mere generel lovgivning, der kan håndtere den.

Men det, der er interessant i dag, er jo miljøministerens udmelding om at præcisere og skabe nye værktøjer med henblik på, at der rent faktisk bliver taget hensyn til naturen ved placering af nye husdyrproduktioner eller udvidede husdyrproduktioner.

Og der kan det egentlig godt være, at Venstre og SF er enige i, at det burde man allerede kunne gøre med den eksisterende lovgivning, både i VVM-lovgivningen og i planloven, men pointen er, at det sker stort set ikke. Der bliver ikke taget hensyn til naturen i den praktiske administration af de pågældende lovgivninger, og der er en stor diskussion om, hvorvidt der overhovedet er hjemmel til at gøre det, hvis det ikke er den nye produktion, der belaster området, men at det er en mere generel belastning.

Derfor håber jeg på, at det, ministeren i dag har tilkendegivet – men det må vi jo se, når det kommer i en præcis udgave – rent faktisk vil ændre praksis i virkelighedens verden, sådan at der fremover, indtil Wilhjelmudvalgets arbejde er omsat til love og regler, vil blive sagt nej, når det belaster følsomme naturområder.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Der skal ikke herske tvivl om, at Venstre er af den opfattelse, at der findes et sæt overordnede spilleregler, der skal holdes. Der findes også et sæt spilleregler, som gør, at selvfølgelig skal man lade være med at få al svineproduktion lagt i baghaven og klos op af, hvor naboerne de bor.

Det betyder så til gengæld, at vi skal sikre, at man har mulighed for at kunne flytte det nogle andre steder hen og måske endda bedre end dem, som ministeren indtil nu er kommet med, og det betyder også, at man skal lade det, at gyl-

lebeholderne kommer ud på marken at ligge, være en mulighed.

Men jeg er altså også nødt til at sige, at når man går ind fra kommuner og amter og vurderer det her, er det jo også, fordi man ved, at landbruget holder meget af miljøet, holder meget af naturen og sørger for at indrette sig derefter.

Og der må jeg så bare sige til hr. Jørn Jespersen, at det er klart fra vores side: Overholder man ikke spillereglerne, uanset om det er landmænd eller andre, så skal hammeren falde. Og det gælder også, når det er gyllebeholdere, vi taler om.

Med hensyn til selve placeringen tror jeg nu, at kommuner og amter gør meget for at leve op til det. Men vi venter, og vi ser, hvad ministeren kommer med. Vi tror, at det vil ligge tæt op ad det, som vi har tilkendegivet her i dag.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Henning Grove som ordfører.

Henning Grove (KF):

Dette forslag til folketingsbeslutning fra SF har jo uden tvivl sit udspring i den tv-udsendelse, der har været på Danmarks Radio om svineproduktionen i Danmark. Og jeg synes, det her forslag fra SF meget tydeligt er et tegn på et hovsforlag, som man skulle skynde sig at fremsætte for at følge op på den presseomtale, der har været af svineproduktionen.

Jeg synes, det er lidt uigennemtænkt. Formålet kan være godt nok, men med det her forslag vil man ramme kolossalt mange unge landmænd, unge landmænd, der har investeret i en gård og er nødt til at udbygge for overhovedet at overleve dér. Det vil også i allerhøjeste grad ramme de landmænd, der i øjeblikket har en VVM-undersøgelse i gang. Vi ved, det kan tage fra et halvt til et helt til halvdandet år med en VVM-undersøgelse i amterne. Der har man allerede købt jorden, man har sikret sig forpagtning for at overholde de spilleregler, der er. Sådan nogle landmænd vil gå fallit. De vil gå nedentom og hjem. De kan ikke klare det, hvis man skal stoppe.

Og efter det, der står i det her beslutningsforlag, så er stoppet jo ikke for 14 dage eller 3 uger eller 1 måned eller et halvt år. Skal man gennemføre alt det, der står i det her, så er det jo 3 år eller 5 år, eller hvad ved jeg. Det er uigennemtænkt, og det vil ramme de unge landmænd ko-

lossalt hårdt, dem, der er i gang med en udvidelse for at få rentabilitet i tingene.

Jeg synes også, det er en stor mistillidsreklæring til det store stykke arbejde, som amterne laver. At lave en VVM-undersøgelse – og jeg kender det selv fra Viborg Amt, hvor jeg er medlem – er et kæmpearbejde, hvor man tager hensyn til naturen på alle mulige måder. Vi undersøger, hvilken betydning det har for Limfjorden, hvis man udbygger på det sted. Vi undersøger, hvilken betydning det har for vandindvindingsområder. Alle de undersøgelser bliver gennemført, før man overhovedet drømmer om at give tilladelse til udvidelse.

Så derfor føler jeg i hvert fald, at man i amterne gør et kæmpegodt stykke arbejde, men SF har ikke spor tillid til, at de folkevalgte dér vil være med til at gennemføre at bevare naturen.

I amterne har vi da stor forståelse for det område, vi har ansvaret for, at vi passer på naturen og gør det bedst mulige for naturen. Og selvfølgelig har vi også lovgivningen. Lovgivningen skal overholdes, og det gør vi til punkt og prikke; der bliver ikke sløset med det.

Det er også derfor, en VVM-undersøgelse tager så lang tid, fra et halvt til et helt, ja, somme tider helt op til halvandet år. Vi bliver kritiseret for, at det så ofte tager for lang tid, men det er da, fordi man gennemfører en meget omhyggelig undersøgelse, før man giver tilladelse til de udvidelser.

Så vil jeg sige, den bedste løsning, vi kunne finde for landbruget i fremtiden, var, at vi fandt en anden måde at håndtere gyllen på. Hvis vi havde sat meget mere kraft ind på at finde realistiske måder at inddampe gyllen på, havde vi fjernet store problemer på det her område. Men man hindrede også den værdistigning, der sker på jord i øjeblikket. For når den kommer, er det jo tvunget frem af den lovgivning, vi har lavet her i Folketinget.

Så hvis SF virkelig mente noget med det, skulle man se på forskning vedrørende inddampning. Man er jo godt på vej på det område, og hvis man satte flere midler ind og gjorde det mere attraktivt for landmændene at bruge den metode, så ville vi løse kolossalt mange af de her problemer, og vi ville kunne transportere gyllen over hele landet og gøre det meget mere attraktivt at bruge den fornuftige gødning, der kommer efter en inddampning; den er betydelig bedre end kunstgødning.

Det var den vej, SF skulle gå, hvis de mener noget med at hjælpe miljøet og samtidig bevare en fornuftig svineproduktion.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Hr. Henning Grove talte om, at der kan være unge landmænd, som er nødt til at udbygge – som er nødt til at udbygge. Det er fuldstændig rigtigt. Der er unge landmænd, der er blevet fri-stet og kommet i ulykke af den eksisterende landbrugspolitik, og den eneste måde at klare dagen og vejen på kan være ved at udbygge og udbygge.

Men er konsekvensen af hr. Henning Groves synspunkt og ræsonnement så, at de problemer, vi har i en lang række vestjyske kommuner, Mors osv., Sundeved, at de problemer, som vi nu også er ved at opleve med hensyn til overskridelse af talegrænser på Fyn, skal fortsætte på dele af Sjælland, og er det sådan, er det forstået korrekt, at ønsket om når som helst og hvor som helst at kunne udbygge går forud for miljøhensynet? Er det korrekt opfattet?

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg tror ikke, hr. Søren Kolstrup hørte efter, hvad jeg sagde. Mors, som blev nævnt, ligger i Viborg Amt, og vi er meget omhyggelige med vores VVM-undersøgelse på Mors, fordi vi kender problemerne betydelig bedre end hr. Søren Kolstrup, der står herovre og tror, at han kender problemerne på Mors. Dem kender jeg ud og ind, også hver eneste udbygning, der foregår på Mors, og vi har kontrol med, hvad der sker.

Vi vil bevare naturen; det gør vi ikke bare ved at komme med et tåbeligt forbud om udbygning, nej, det gør vi ved at nægte udbygninger dér, hvor det ikke kan foregå, for det sker jo også. Der er VVM-undersøgelser, hvor vi har sagt nej, selvfølgelig. Vi tager hensyn til naturen. Vi tror ikke, at man, bare fordi man sidder i Folketinget, er 10 gange klogere end de folkevalgte, der er med til at lave de VVM-undersøgelser ude i amterne.

Problemerne er der. Problemerne bliver der taget hensyn til. Og den unge landmand, der køber en gård i dag, har omhyggelige udregninger på, om det kan lade sig gøre. Han har på forhånd sikret sig, at der er store chancer for, at han kan få lov til at udbygge dér. Ellers tør han ikke at købe en gård.

Der er ingen, der bliver lokket i uføre. Men der er jo nogle, der er i gang. Vi har VVM-undersøgelser liggende i øjeblikket, som bliver behandlet. Der skulle man så sige stop, og så går de unge landmænd nedenunder og hjem. Er det Enhedslistens formål med det her forslag?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal ikke blande mig i hr. Groves nære forhold til Mors og indsigtén dér, men hvis vi taler på landsplan, og vi taler om principper, er det så korrekt opfattet, sådan forstod jeg hr. Henning Grove, at de problemer, der er der, udelukkende skal varetages af den decentrale myndighed med fare for at gentage de ulykker, som vi har oplevet?

Er det korrekt opfattet, at hvad myndighederne siger på på Fyn, på Sjælland – jeg tænker på de dele af Sjælland, hvor man udbygger kraftigt for øjeblikket – skal vi absolut ikke blande os i, men vi skal lade to og fem være lige og så acceptere, at nye tålegrænser overskrides?

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Folketinget har en opgave, og den har vi udført med planlovgivningen, vi har udført den med vandmiljøplanen osv. Når vi lægger de overordnede retningslinjer, og det skulle vi jo helst gøre så fornuftigt, at det har betydning for hele landet, så er det op til de administrative myndigheder og heriblandt amtsrådet at varetage de retningslinjer, og det gør de meget fornuftigt. Jeg skal ikke blande mig i, hvad der sker på Sjælland, for jeg har ikke været ude i de sjællandske amter og se, hvordan det er dér.

Når Mors blev nævnt, så var det ikke mig, der startede med at nævne Mors, det var hr. Kolstrup, der gjorde sig klog på, hvad der skete på Mors. Og så siger jeg: Jamen dér kender jeg i hvert fald forholdene, og de bliver administreret fuldstændig efter den lovgivning, der er her.

Hvis man er utilfreds med lovgivningen, så må man ændre den lovgivning, så er det dét, det drejer sig om. Det her er ikke at ændre en lovgivning, det er lave et totalt stop, der ville være ødelæggende, også for de amter, der laver et stort stykke VVM-arbejde. Det er jo dét, man er ude i.

Hvis man vil have ændret vandmiljøloven osv., fint, det tilkommer os herovre, men så længe lovgivningen er der, så er det fuldstændig meningsløst at komme med sådan et totalt stop,

som er ødelæggende for de landmænd, der handler i god tro efter en lovgivning. De holder sig til lovgivningen, amterne holder sig til lovgivningen, og så kommer man med sådan et forslag: Stop det hele! Vent 2, 3, 5 år, så kan det være, vi finder ud af noget herovre.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Ja, det var jo interessant, det sidste svar, for nu forstod jeg, at hr. Henning Grove skiftede argumentation. Hr. Henning Grove mener, at det kan være et problem, at man udbygger med svin, men det er først og fremmest metoden, man har anvendt her, kan jeg forstå, der er gal. Altså vi skal ind i selve lovgivningen og lave lovændringsforslag.

Men hr. Henning Grove accepterer, at der er nogle problemer, men metoden her er altså forkert. Men så må vi jo tale med hr. Henning Grove om, hvordan vi så kan gribe problemerne an.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan forstå på hr. Grove, dels at han mener, at lovgivningen er på plads, og at man har fuldstændig styr på det i Viborg Amtsråd, og dels at der foregår en nøje vurdering ved hver enkelt ansøgning, og det har der gjort længe og altid, og det går fint i Viborg Amt.

Vil hr. Grove så ikke forklare, hvordan det kan være, at størsteparten af de arealer i Danmark, som overskrider tålegrænserne for ammoniak via luften allermest – det er de lilla felter i rapporten fra DMU og Danmarks Jordbunds-forskning – ligger i Viborg Amt? Det er faktisk dér, man har den mest massive overskridelse af tålegrænserne og dermed den mest massive ødelæggelse af miljøet generelt, af skove og højmoser og specielt af følsomme naturområder. Hvordan kan det være, at det er i Viborg Amt, når det går så godt?

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg vil sige dertil, at der har været – og det beklager vel alle – kommuner, der ikke har opfyldt deres tilsynspligt med gyllebeholderne. Det er vel deri, at man kan se nogle af de problemer. Det er jo ikke lovgivningens skyld, det er så et tilsynsproblem.

Men det er ikke amtet, der har ansvaret på det område. Det, jeg talte om, var VVM-godkendelser og udbygning, og det er udbygning, vi taler

om her. Vi taler jo ikke om det andet, går jeg ud fra, og skal der strammes op på dét, så er det lovgivning, så er det ikke et totalt stop. For der sker jo noget i øjeblikket. Der bliver jo hverken mere eller mindre af det her, hvis vi ikke får kommunerne til at opfylde deres pligt.

Og så kan jeg forhåbentlig få et svar på: Det her stop, er det for 3 år, 5 år, eller hvor lang tid regner SF med, at det her skal vare, hvis det blev vedtaget?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ja, det er jo pudsigt nok, at det ene øjeblik mener Det Konservative Folkeparti ikke, at Folketinget skal blande sig i noget som helst med landets miljø og natur; det ligger fint hos de decentrale myndigheder. Når man så spørger, hvorfor det er gået helt galt i Viborg Amt, er det lige pludselig kommunernes skyld.

Det er den mest decentrale myndighed, vi har. Mon ikke Det Konservative Folkeparti på et eller andet tidspunkt kunne afklare, hvordan deres syn på det centrale kontra det decentrale var? Det ville da i hvert fald skabe en vis gennemgående linje i argumentationen.

Hvis kommunerne har været så dårlige til at sikre gennem 12-13 år, at der var låg på gyllebeholderne, hvorfor er der så stor tiltro til, at man via den generelle lovgivning kan håndtere udvidelser og nyplaceringer? Det forstår jeg simpelt hen ikke; det er der ikke logik i.

Men jeg vil gerne svare på, hvor længe stoppet efter SF's opfattelse skal vare. Det skal vare, indtil Vandmiljøplan II er midtvejsevalueret, og det sker formentlig relativt snart. Det skal vare, indtil der er en ammoniakhandlingsplan på plads; jeg går også ud fra, at det er miljøministerens agt, at det sker på denne her side af sommerferien, og så skal det afvente, at der foreligger en vedtagen plan for biologisk mangfoldighed som opfølgning på Wilhjelmudvalgets arbejde. Og det skal ifølge vores opfattelse meget gerne ske meget hurtigt efter, at udvalget aflægger rapport i august.

Men jeg kan forstå på Det Konservative Folkeparti, at man har en forventning om, at det varer 2, 3, 4, 5 år, før Wilhjelmudvalgets arbejde skal følges op. Og jeg synes da, det er trist, at det skal vare så længe.

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Jeg synes, der bliver vendt op og ned på det hele fra hr. Jørn Jespersens side. Hver gang han kommer i klemme, begynder han på noget helt andet og noget helt tredje.

Det, det drejer sig om, er: Selvfølgelig skal gyllebeholderne være i orden, og jeg har forstået på den diskussion, der har været her, og også på miljøministerens holdning, at der er sendt besked ud til kommunerne: Nu skal der strammes op på det område. Godt, så løser vi det.

Derefter: Hvor lang tid tager det at lave den dér biologiske bæredygtighed? Ja, hvis man har troen på, at hvis der kommer en rapport i august, september måned, så er det på plads en måned efter, så vurderer jeg ikke Folketingets arbejde så hurtigt. Det er sjældent, jeg har set noget arbejde gå så hurtigt. Men SF har troen på det. Men det er jo kun, fordi de ikke vil være ved, at det her kommer til at tage længere tid sådan at stoppe.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Svend Aage Fauerholdt som ordfører.

Svend Aage Fauerholdt (DF):

Når man ser sådan et beslutningsforslag, og der står »stop« i overskriften, så studser man jo lidt. Så begynder man at kigge efter, hvem der har fremsat det. Og derfor skal der da rettes en tak til regeringen i dag, fordi man ikke er med til at fremsætte forslag, som nulstiller nogle ting, som der faktisk er godt gang i i dag. Også tak til miljøministeren, som har sagt herfra i dag, at han ikke ønsker at nulstille udvidelsen.

For der ligger jo en lovgivning i dag, og på nuværende tidspunkt skal dyreenheder og harmonikrav passe sammen. Det skal det helt sikkert. Og vi har jo allerede set, at de svineproducenter, som har produceret flere grise, end harmonikravene tillader, følges nøje.

Vi har en eksportvare af så god kvalitet, at den virkelig er efterspurgt. Det er måske nok den bedste eksportvare, vi har i dag, som vi selv kan fabrikere fra jord til bord.

Men det er helt sikkert, at det ikke lige er griseproduktionen, men også affaldet, som skal diskuteres i den her sag. Og der er vi måske lidt bagefter her i Danmark. Men der spekuleres jo meget, meget stærkt på gylleseparering, og det kunne måske blive en eksportvare. Jeg tror, at fremtiden tegner i den retning, at vi både kan eksportere og få valuta for svinekødet og måske

også for gyllen. Men der skal tages initiativer. Det bliver der taget i dag. Vi i Dansk Folkeparti følger nøje, meget nøje, den udvikling, som er inden for gylleseparering, som kan afhjælpe utrolig mange ting og gøre miljøet bedre.

Men som sagt, vi vil ikke være med fra Dansk Folkeparti til på nogen måde at stoppe det her. Vi vil slet ikke være med til at køre en hetz mod landbrugets initiativer. Og som det allerede er sagt: Harmonikravene bliver overholdt, og det er selvfølgelig vigtigt for os. Men så længe man følger lovgivningen, og så længe det, som det allerede er sagt, er i god gænge, skal vi ikke være med til at stoppe på nogen områder.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ebbe Kalnæs som ordfører.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal ligesom de foregående med det samme sige, at et stop for udvidelse og nyetableringer af svinefarme i Danmark som en generel beslutning kan heller ikke vi støtte. Det kan vi ikke deltage i.

Da vi for kort tid siden så vandmiljøplanernes evaluering, som selvfølgelig er en evaluering og et kvalificeret bud på, hvordan det går, og hvordan det er gået på det her område, må vi sige, at resultatet jo ikke var nedslående. Det var faktisk ret flot i forhold til de målsætninger, vi havde.

Det, man måske kunne studse over, var, at 8-10 dage, før den skulle offentliggøres – den havde været ude i høring – startede den helt store kampagne fra Dansk Naturfredningsforening, TV-Avisen og forskellige andre med et rapt koordineret indlæg i denne debat. Der blev lavet så meget støj, at man rent faktisk næsten ikke kunne høre evalueringen af vandmiljøplanerne i det spil.

Vi må sige, at det ikke er gået så dårligt endda, når vi evaluerer. Når jeg siger det, er det selvfølgelig ikke ensbetydende med, at der ikke er nogen problemer i forhold til landsbyer og andet, som vi bestemt skal have styr på.

Jeg vil også gerne sige tak til ministeren for indlægget i starten af denne forhandling her, som jo næsten havde karakter af en redegørelse, som jeg synes var god og grundig, og som netop understregede, hvad det er, vi har lavet gennem årene, og at det faktisk ikke er så ringe.

Hvis vi skal sammenligne os med nogle af dem, vi ofte sammenligner os med, nemlig Holland, hvor man har en tæthed af dyreenheder, som måske er fire gange så høj som i Danmark,

og et nedfald af ammoniak og alt det andet, som også er et stort problem, er det ikke, fordi vi skal stræbe efter Holland, men vi må dog holde det, når vi har det med at sammenligne, sådan en lille smule op imod hinanden og sige: Hvor er vi herne lige nu?

Snakken om en kæmpeudvidelse af svineproduktionen generelt eller dyreproduktionen i det hele taget er nok også indimellem lidt overdreven. Der ændres noget hele tiden. Der er en strukturudvikling. Jeg tror i øvrigt, den er rigtig. Jeg tror nemlig, at store, ordentlige svinefarme er bedre end så meget andet, og det gør jeg, fordi jeg synes, vi – nu skal jeg sige det venligt, for det er jo ikke noget med sådan at skælde ud over det, der ikke er sket – bør overveje, om ikke vi kunne gøre det lidt bedre, når det gælder om at prøve at finde løsninger.

Verden har jo ikke overskud af næringsstoffer, men vi har problemer med at styre næringsstofferne og næringsstofferne koncentration. Så det, der vel mere end noget andet ligger for, er, at vi på den tekniske side, inden for de tekniske løsninger, som jeg har sagt det mange gange, må gøre det lidt bedre.

Der har været en tendens til sådan lidt trækken i den ene og den anden ende, og nogle troede, og andre gjorde ikke. Men inden for en lang række andre områder på miljøside, vores møller og alt det andet ikke at forglemme, har vi faktisk været ret gode til det.

Jeg tror faktisk, det er muligt både med hensyn til ammoniakfordampning i staldanlæg og andet at samle det op. Jeg tror faktisk, det er muligt at behandle de her ting på en sådan måde, at de næringsstoffer, der er tale om, kan blive inddæmmede og brugt fornuftigt. I hvert fald er det den eneste sikre vej til for alvor at løse det her problem, samtidig med, som hr. Hans Christian Schmidt var inde på, at også de overordnede rammer for det her selvfølgelig holdes.

Der er bestemte områder, hvor man ikke kan tåle en yderligere udbygning, fordi man af naturmæssige årsager vil give det en alt for høj belastning. Vi må erkende, at dér, hvor der falder meget tæt regn og falder meget med ned, kan det bære mindre osv. Vi må ind selektivt og kigge på det her.

Det næste forslag, der er på dagsordenen, og som jeg også lægger op til, er, at gyllebeholderne kan komme ud i det åbne land, ikke med en generel tendens til at lave et eller andet liberalistisk klondike, men nogle dispensationsmuligheder, der gør, at vi kan lave alternative forslag,

når det generer mennesker, f.eks. rørlægge gyllen, pumpe den ud, sørge for at behandle tingen på en sådan måde, at det ikke bliver til gene for de beboelsesområder og de landsbyer, der er tale om.

Men som sagt vil jeg sige tak til ministeren, fordi jeg opfattede det næsten som en både lang og fornuftig redegørelse.

Vi er ikke med på at lave et stop, men vi er selvfølgelig med på, at vi får fulgt tingene op.

Jeg vil gerne understrege over for ministeren, at jeg er meget glad, hvis ministeren sætter virkeligt tryk på, når det gælder om at få holdt de regler, der allerede på nuværende tidspunkt er, og få dækket de gyllebeholdere.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Vibeke Peschardt som ordfører.

Vibeke Peschardt (RV):

Nu er det jo ikke mere end højst 2 måneder siden, at jeg gik ud og sagde højt, at jeg syntes egentlig på vegne af Det Radikale Venstre, at man skulle lave et midlertidigt stop for udvidelse og nyetablering af svinefarme. Og det gjorde jeg på baggrund af nogle overvejelser, vi havde haft i den radikale gruppe, og specielt på baggrund af nogle meget massive henvendelser, vi fik på et hovedbestyrelsesmøde sidst på året sidste år. Det skyldtes naturligvis, at den radikale hovedbestyrelse så fjernsyn, og det skyldtes også, at vi gennem lang, lang tid har fået utallige henvendelser fra borgere, der følger sig generet specielt af den øgede svineproduktion.

Jeg kan sagtens forstå SF's forslag, men jeg er på den anden side enig med ministeren i, at det er rigtigt at afvente Wilhjelmudvalgets rapport, der kommer her til august måned.

Jeg mener, at jeg har medvirket til i hvert fald på regeringsplan eller i forhold til miljøministeren at få flyttet nogle ting i forhold til, at udmeldingen om det midlertidige stop, som vi kom med, måske har været medvirkende til, at man i hvert fald fik taget hul på problemet, og i løbet af nogle dage, har jeg forstået, vil det blive offentliggjort og sendt ud til de berørte amter og kommuner, der laver de her godkendelser.

På længere sigt mener jeg egentlig, at man bør tage meget alvorligt fat, altså i virkeligheden mere alvorligt end det, vi gør nu, på de belastninger her. Jeg har en idé om, eller jeg mener simpelt hen, at de belastninger, som vi i dag lægger på naturen, på eller anden måde skal hegnes ind sådan, at de hører op. Og det kan jo

godt betyde en eller anden form for grænse for vækst, som jeg ikke i dag kan sige noget om.

Jeg mener også, at man egentlig burde lave en strategi for, hvordan landbrug og miljø kan leve side om side, så vi både kan have landbruget og også kan have et ordentligt miljø.

Jeg vil foreslå, og det ved jeg at andre er med på, at man allerede nu begynder at kigge på ikke bare det her, men får nedsat et udvalg, en arbejdsgruppe eller et eller andet med de interessenter, der skal være med, som kan danne grundlag for at se på bl.a. kvælstofudledningen, ikke kun ammoniak, men altså også kvælstof, for jeg tror, at det bliver sådan, at vi på et eller andet tidspunkt får en vandmiljøplan III, og det er jo så efter 2002.

Jeg vil så sige om forslaget her, og jeg tror heller ikke, at hr. Jørn Jespersen havde regnet med, at forslaget blev vedtaget i den form, det ligger her, at jeg synes, at de åbninger, der er kommet fra miljøministeren, er sådan, at vi ved, at vi står over for et stort problem. Vi er også villige til at finde en løsning på det.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg var dybt skuffet over at høre den radikale ordfører. De Radikale har jo tilsyneladende haft en, i hvert fald for et stykke tid siden, klar politik på det her område. Det var, som om fru Vibeke Peschardt var, jeg vil ikke sige en skygge af sig selv, men altså et superdiminutiv af sig selv. Hvordan sådan en Vibeke Peschardt ser ud, ja, det ved jeg ikke, hun er nærmest ved helt at forsvinde.

Jeg vil godt spørge fru Vibeke Peschardt: I disse dage foregår der rent faktisk udbygninger, ikke blot i Jylland, ikke blot på Fyn, men nu er man såmænd godt i gang på Sjælland, og nu er man godt i gang på Falster og sandsynligvis også om føje tid på Lolland med at udvide disse svinefarme. Hvad gør vi her og nu? Hvad er det for et instrument, fru Vibeke Peschardt anbefaler miljøministeren at tage fat i, så vi hindrer disse svinebindinger? For disse investeringer svinebinder, ikke sandt?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Til hr. Søren Kolstrup: Der er jo en risiko for, at når man melder så bastant ud, som jeg har gjort det i denne sag, om et midlertidigt stop for udbygning af svinefarme, at man så ikke når sit

fuldstændige, totale mål. Det nåede jeg jo heller ikke her.

Det er slet ikke sikkert, at min udmelding på det punkt har flyttet nogen som helst. Det har jeg faktisk ikke talt med nogen om, men det kunne jo godt være, at det var med til at skubbe til nogle beslutninger, som ellers ikke var blevet taget. Jeg skal ikke gå ud og tage æren for noget, slet ikke. Det var ikke det, der var min hensigt, men bare at sige, at vi jo altså også er regerings-samarbejdspartnere på det her felt, og vi retter os for det meste efter hinanden.

Omkring udbygningerne, der sker nu: Det er klart, at de sker med rivende hast, hvis det kan lade sig gøre, for svinepriserne går op og op, og svinenes antal vil derfor stige, det er der ingen tvivl om. Jeg er også klar over, at befolkningen rundt omkring ikke bryder sig om det, men der kommer altså, jeg ved ikke, om det er i morgen eller en af dagene, et regelsæt til amterne, som er, har jeg hørt, en væsentlig opstramning på det her.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Søren Kolstrup som ordfører.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten kan støtte det fremsatte forslag, og det kan vi af tre grunde.

Koncentrationen er, som det ganske rigtigt står i forslaget, massiv, hvad angår svineproduktionen i Danmark, endda meget på bestemte steder i Jylland.

For det andet er det meget veldokumenteret, at der er massive miljøproblemer.

Og for det tredje har vi oplevet, at en lang række borgere føler sig mere og mere generet af den ekspanderende svineproduktion. Det er borgere, der vel at mærke gennem meget, meget lang tid har gået og trykket sig og langt om længe har organiseret sig i foreninger.

Disse foreninger har udtrykt sig over for folketingsmedlemmer, over for Folketingets Miljøudvalg, lang tid før tv gik i gang med de her udsendelser. Det var ikke TV-Avisen, der var banebrydende. Det var ikke TV-Avisen, der satte dagsordenen. Det var de borgere, der lokalt sluttede sig sammen og øvede indsigelse.

Hvis der er nogen, der er så naive, at de tror, at TV-Avisen sætter dagsordenen i det her samfund, så tror man galt. Næh, TV-Avisen kommer, når de lugter lunten, og siger: Ah, her er vist noget, der kan bære, at der bliver sat fokus på det. Så det er en meget naiv opfattelse, nogle

folketingsmedlemmer har af, hvad der er den dagsordensættende kraft i det her samfund.

Men en tak til de borgerforeninger, der virkelig har sat den her diskussion i gang, og selvfølgelig også tak til de mediefolk, der bærer det synspunkt frem.

Hvad angår den lidt længere sigt, kan man vælge tre hovedstrategier.

Man kan vælge klondikelinjen og sige: Jo flere svin, jo bedre. Eller man kan vælge at sige: Vi lukker bare øjnene. Vi kan f.eks. måske rumme 30-35 millioner svin. Bare vi kan afsætte dem til Riget i Midten, så er alt godt, og bare vi kan tjene valutakroner, så er alt godt. Skidt, pyt med miljøet. Det kommer altid i anden række. Det er en linje, man kan vælge.

Så kan man vælge den linje, som CD er den fremmeste eksponent for: at finde en eller anden teknisk løsning. Man håber altid, at der ud i en eller anden given fremtid vupti kommer en lækker teknisk løsning, som kan løse problemerne.

Endelig er der den tredje linje, som Enhedslisten skal anbefale. Det er, at man får en grundlæggende omlægning af hele vores produktionssystem, som tager hånd om de her problemer. Jeg vil meget gerne understrege, at når vi er gået ind for et stop, så er det ikke, fordi vi forestiller os, at man ikke kan udvide svineproduktionen i det omfang, det kan dokumenteres, at den er bæredygtig, men det skal man sandelig også kunne.

Jeg vil også gerne i den forbindelse for at rette enhver form for misforståelse sige, at ordet økologi ikke er et trylleord for Enhedslisten, men vi går ind for de økologiske grundprincipper. I den forbindelse er vi dybt interesseret i to ting, nemlig at de økologer, der bruger masser af dybstrøelse, og de økologer, der bringer ud med det samme, har nogle fundamentalt fine tal for, hvordan man skal tage hånd om de her problemer. Jeg synes, det er flot. De skal have ros. Jeg må varmt anbefale Husdyrproduktion nr. 14, 1999, til at studere, hvad disse økologer formår.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Søren Kolstrup, at jeg ikke har påstået, at TV-Avisen satte dagsorden i den her sammenhæng. Jeg sagde noget helt andet. Jeg sagde, at i høringsfasen, hvor den har været ude bl.a. hos Dansk Naturfredningsforening, som jo indimellem har nogle medlemsproblemer, kørte man en kampagne en halv snes dage, før vandmiljøplanen skulle offentliggø-

res, som var meget massiv, kolporteret af TV-Avisen på et yderst spinkelt grundlag. Det var den ene side af det.

Jeg vil gerne have de tekniske løsninger, men jeg er helt klar over, at hr. Søren Kolstrup hader tekniske løsninger. Det ved jeg udmærket. Det at lave miljø er jo også et følelsesmæssigt religiøst forhold, og hvis ikke det at arbejde med miljø giver afsavn og gør ondt, er det så ikke noget værd? Tekniske løsninger, som kan løse ting og har vist at kunne løse ting på mange områder, ved jeg Enhedslisten afviser til enhver tid.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg tror, jeg hørte hr. Søren Kolstrup sige noget om, at de økologiske landmænd, som brugte meget dybstrøelse, og som kørte al gødning ud, altså strøelse, gylle osv., med det samme, havde gode resultater.

Er det hr. Søren Kolstrups opfattelse, at man løbende kan køre gylle ud hele året igennem?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Til CD: Tekniske løsninger kan være udmærket, hvis du har en fugl i hånden. Man må skelne imellem, om du har en fugl i hånden eller den er på taget. Hvis du har en teknisk løsning her og nu, kan den jo være fin, men det springende punkt er, om man forventer, at der ud i en eller anden fremtid kommer en teknisk løsning dalede ned fra himlen.

Jeg talte imod det tekniske fix, ikke imod en fundamental omlægning, og at bruge al den viden, al den erfaring, man har i den forbindelse, er selvfølgelig fint. Det er det ene forhold.

Og det andet forhold, som er til hr. Hans Christian Schmidt, er, at jeg tror, at vi skal dele diskussionen op i to dele og lige dvæle et lille øjeblik ved den der med dybstrøelsen. Jeg forstod på hr. Hans Christian Schmidt, at der ikke var nogen indvendinger imod det, der ikke var nogen kommentarer til det. Det i sig selv er jo et gode, ikke? Diskussionen går jo dybest set på, om vi vil tilføre den tilstrækkelige halm, og om vi vil bruge halmen på den rigtige måde, ikke? Det er bare for at holde fast i den. Det er dér, den politiske diskussion går.

Så kommer det andet spørgsmål, som hr. Hans Christian Schmidt hæftede sig ved. Det var det der med oplagring kontra udbringning, og der lyder det gode spørgsmål: Hvorfor ikke lave den udbringning så hurtigt og så hensigts-

mæssigt, når det er muligt, men under den ufra-
vigelige forudsætning, at det netop er dybstrøelse, vi taler om, og kun den, der bringes ud?

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Hr. Søren Kolstrup kan have nogle evner inden for det landbrugsmæssige, jeg måske ikke helt forstår. Men hvordan, vil jeg spørge hr. Søren Kolstrup, kan man den kunst, når man nu bruger dybstrøelse, at køre det ud løbende hele tiden? Det er vel netop ideen med dybstrøelse, at dyrene går oven på den dybstrøelse. Det er også derfor, at hr. Søren Kolstrup er kommet i den situation, når han talte om ammoniakfordampning for ikke så lang tid siden. Der er jo en voldsom ammoniakfordampning fra dybstrøelse, men det gode er, at dyrene jo i hvert rent dyrevelfærdsmæssigt har det særdeles godt.

Men vi er nødt til lige at have den en gang til: Hvordan er det, det skal foregå med dybstrøelse, når den bliver kørt ud løbende? Jeg forstår, at vi nu har forladt gyllen, for den skal i beholdere som alle andre steder. Men hvad så med den her dybstrøelse?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Kun lige det korte eksempel til hr. Søren Kolstrup, når nu vi taler om tekniske løsninger og den måde, man kolporterer debatten på her i landet og gjorde det i TV-Avisen.

En altereret TV-Avis-journalist stod over for en landmandsrepræsentant, og uunderbygget og talentløst skældte han ham huden fuld over, at dansk landbrug ikke havde taget tekniske løsninger i brug, for det kunne man finde ud af i Holland. På det tidspunkt kørte to hollandske anlæg ganske fornuftigt, inspireret og lavet af danskere. Det er det, jeg kalder at sætte en diskussion i gang her i landet, som skaber et billede af tekniske løsninger, som ikke holder. Men det er dog utroligt, at vi ikke er nået længere her.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg er jo blevet fristet til et svar af folk, der i virkeligheden tilsyneladende ønsker, at vi skal fortsætte hurtigt. Det er jo lidt af en balancegang.

Jeg skal takke CD, fordi man drog Holland ind. Det er lige præcis dér, vi har diskussionen om, hvorvidt man kan vælge at foretage nye meget kapitaltunge investeringer og så prøve at

løse problemet ad den vej, eller hvorvidt man kan vælge den anden vej, den økologiske omstilling, omlægning med nogle meget lettere bredspektrede investeringer.

Hvis man går den hollandske vej, er det netop, fordi man tror på et enkelt teknisk fix i meget høj grad. Nu er der også forskellige erfaringer fra Holland, men der er især den der med det tekniske fix. Så kan man måske oven i købet bede om statstilskud til at separere gyllen, og hvad ved jeg, og det er selvfølgelig den linje, vi er uenige om.

Omkring dybstrøelse skal jeg bare endnu en gang, da vi skal videre, henviser til de erfaringer og målinger, som er beskrevet i Husdyrbrug nr. 14 fra 1999, og når vi så har læst den i fællesskab, kan vi jo tage diskussionen.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Hans Christian Schmidt for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jamen der er ingen grund til at slå op i noget hæfte for at diskutere, hvordan man kører dybstrøelse ud. Nu er vi kommet over gyllen.

Jeg vil hellere sige til hr. Søren Kolstrup, og hurtige svar behøver han heller ikke at give mig: Lad nu være med at miskreditere de økologiske landmænd. De gør det godt.

De forsøger også at lave bæredygtig udvikling, og jeg synes ikke, det klæder Enhedslisten at forsøge at bringe dem i en situation, som om de ikke skulle overholde de spilleregler, der findes. Det gør de selvfølgelig. Det synes jeg hr. Søren Kolstrup skulle lægge som linje for eftertiden.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Hr. Hans Christian Schmidt tror jeg talte sort, meget sort. Jeg ved ikke, hvem det er, der taler om, at der var nogle, der skulle undtages fra nogle regler. Jeg prøvede på at fremføre, at der var nogle gode erfaringer, som man kunne optimere i forbindelse med en omlægning.

Der tror jeg, der er noget, hr. Hans Christian Schmidt meget grundlæggende har misforstået.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg må med det samme bekendtgøre, sandsynligvis ikke til nogens overraskelse, at jeg ikke kan støtte forslaget her.

Der er i det her samfund en svineforskrækkelse, som bygger på ideologi og på manglende viden og tynde forudsætninger, og uanset hvad hr. Søren Kolstrup så mener om det også på en ophidselse viderebragt af tv-journalister og andre af den art.

Med hensyn til det der med, om vi når 22-23 millioner, eller om vi virkelig mener, at vi kan have 30-35 millioner: Jamen hvem kan vurdere, om vi i et land skal have 15 millioner eller 22 millioner eller 30 millioner? Vi laver ca. fire gange så mange svin, som vi selv spiser. Japanerne laver sandsynligvis fem gange så mange biler, som de selv kører i. Jeg mener, at det jo er den måde, vi sådan indretter os på i et samfund. Vi har specialiseret os i at lave grise.

Svin skal vi da selvfølgelig lave i det forhold, som naturen kan bære. Det er det, det handler om, og hvem kan vurdere, om det er 15 millioner eller 22 millioner eller 30 millioner? Det kan jeg ikke se på de tal alene, og det kan folk ikke, som ikke har noget forhold til så mange nuller efter nogle andre cifre.

Der har været en diskussion her, og det er helt rigtigt, som hr. Jørn Jespersen fremfører, at det anføres i det der hæfte fra DMU om ammoniakfordampning, at tålegrænsen er overskredet mange steder. Det er fuldstændig korrekt. Det, jeg bare vil sige til det, er jo, at vi jo har planlagt vores svineproduktion ikke efter ammoniakfordampning, men efter nitratudledning. Jeg har faktisk i mange år været kritisk over for, at man ikke gik mere efter ammoniakfordampningen. Den er så blevet reduceret af forskellige årsager alligevel.

Der er jo så bare det, at det jo heller ikke alene er ammoniakfordampningen, som giver syreregn. Der er jo forskellige andre luftarter, som er med til at give den forsuring, og hvis man nu forestiller sig, at samfundet som helhed uden svineproduktion overhovedet lå lige på grænsen af den tålegrænse på grund af biludstødning, og hvad det i øvrigt er, vi laver forsuringen ved, er det klart, at så skal der ikke mange svin til, før vi vipper over grænsen. Det kunne jo godt være en del af forklaringen.

Der er lidt forskellige holdninger til, hvor meget af syreregnen landbruget er skyld i. Det rigtige er nok omkring 30 pct., og det er selvfølgelig-

lig også for meget. Det mener jeg også vi skal gøre noget ved. Det tror jeg vi skal.

Der er jo allerede lagt en stærk begrænsning på udvidelsen af svinefarme ved det administrative indgreb, som ministeren foretog før jul med den her grænse på 300 meter. Den har kommunerne jo taget alt, alt for drastisk, og det er allerede med til at stoppe tingene. Nok har ministeriet vist også meddelt amterne, at man skal screene for VVM-godkendelse i løbet af 2 uger, har jeg hørt, men nu sker der så faktisk det, at det ligger i kommunerne i lang tid, hvor de skal tage stilling til, om nu den her udvidelse ligger for tæt ved nabobebyggelse.

Så kommer den til at ligge dér, og næsteften skal den så i amtet, og hvis man så screener dér, at der skal en VVM-godkendelse til, går der lang tid. Og det er med det ligesom med alt andet, vi laver her af begrænsninger for landbruget, undertagen hr. Jørn Jespersens forslag her vil jeg sige, med til at bringe strukturudviklingen i den retning, som vi ikke ønsker. Der må jeg sige, at hr. Jørn Jespersens forslag jo er effektivt. Af andre grunde bryder jeg mig jo så ikke om det.

Så mener jeg, at ministeren sagde noget, som var nyt, i sin ordførertale. Jeg har i hvert fald ikke hørt det før, og det var det med, at han ville udsende en præciserende vejledning for placering af produktionsanlæg, som ikke ligger tæt ved naboer, men ude i det åbne land, altså alle andre steder på ejendommen, og det synes jeg er en rigtig god idé. Det kommer vi nok mere ind på under forhandlingen om næste sag, hvor vi har et forslag om udflytning af gylletanke. Det synes jeg lyder rigtig smart.

Jeg er spændt på at høre, hvor meget der egentlig ligger i det, hvor besværligt det er, hvor administrativt omstændeligt det er, men det er da i hvert fald den vej vi skal.

Jeg har vistnok sagt det, der var rimeligt om det her. Vi kan som sagt ikke støtte forslaget, men vi ønsker meget at komme videre ad den vej og finde den rigtige placering.

Der er plads til udvidelse af svinebesætninger mange steder i Danmark, sandsynligvis ikke på Mors eller andre steder i Vestjylland eller på Als måske – jeg ved ikke, hvor det er værst. Men der er andre steder i landet, hvor der er plads til masser af svin, og så er det ikke et spørgsmål, om vi har 22 eller 30 eller 15 millioner.

Vi skal have dem, som vi med rimelighed kan have i forhold til naturen, og de skal heller ikke genere naboerne. Selvfølgelig skal de ikke det, men der er økonomi i det for samfundet som

helhed. Det er jo ikke landbrugets problem alene, hvis vi begrænser og nedlægger svineproduktionen. Det koster arbejdspladser i massevis, og det koster valutaindtjening, og det er da derfor, vi skal lave de svin, som vi kan.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Thorkild B. Fransgaard som privatist eller på egne vegne.

Thorkild B. Fransgaard (UP):

Forslagsstillerne skriver i bemærkningerne, at der hersker en udstrakt uenighed om, hvordan reglerne for vurderingen af virkningen på miljøet skal fortolkes og praktiseres, hvor der sker udvidelse af svinefarme.

Ja, men det må vi så sørge for at gøre klart, sådan at man kan forstå, hvordan det skal fungere, men noget, der er endnu vigtigere, er, at de mennesker, der skal udvide, står helt uforstående over for det, men igen, det må vi så forenkle sådan, at det kan forstås.

Det gælder selvfølgelig ikke bare på svinefarmområdet, men det gælder også, når andre erhverv skal udvide. Det gælder, når det drejer sig om VVM-vurdering, men det gælder så sandelig om alle godkendelsesprocesserne. Men det er jo ingen begrundelse for at stoppe et erhverv og sige til erhvervet, at nu må det ikke udvide sin produktion.

Nej, så må vi gøre det så klart, at det er forståeligt. Et stop for udvidelse af svinefarme, som man siger, eller svineproduktion og et stop for en modernisering vil jo gøre mere skade end gavn på miljøet, fordi der mange steder trænger til at blive moderniseret, og mange steder trænges der også til, at der bliver mulighed for i et mindre samfund måske at flytte lidt længere ud.

I det hele taget er det en forkert måde at gribe det an på. Vi mener ikke, vi på nogen måde her i Folketinget skal være med til, at der skal stoppes for nogen produktion. Tværtimod skal vi være med til, at produktionen i Danmark har så gode forhold som muligt. Det gælder også svineproduktionen.

Det er nu engang produktionen, der er grundlaget for hele vort velfærdssamfund. Hvis vi begynder at tænke i den retning, at nu er der nok produktion på det og det område, så bliver der til sidst ingen penge til at holde vores velfærdssamfund oppe.

Nu drejer det sig om svineproduktionen, og lige bestemt nu ville det være et farligt signal at sende ud, ja, for mange ville det være en kata-

strofe at modtage sådan et signal, altså at der skal stoppes for en forøgelse af svineproduktionen.

Dansk landbrug består jo også af kvægproduktion, og vi ved jo alle sammen, at de står i en meget vanskelig situation på grund af BSE, og derfor er der jo mange landmænd, der i øjeblikket har i tankerne at omlægge til svineproduktion. Hvis vi nu sagde stop, ville det derfor være det samme som at sige, vi ikke ønskede et landbrug her i Danmark. Det kan vi ikke.

Der skal selvfølgelig være balance i tingene, men det er der også allerede nu. Der skal jo være harmonisering, når man bygger en svinefarm, eller når man udvider. Der er nogle regler for, hvor mange dyr man må have i forhold til det antal hektarer, man råder over. Det skal selvfølgelig overholdes.

Det skal selvfølgelig også overholdes på alle områder, så det ikke skader miljøet. Men det tror jeg alle er enige om. Spørgsmålet er bare, om vi kan sende et signal ud, sådan at det er forståeligt både for myndighederne og for svineproducenterne.

Jeg vil anbefale, at vi siger nej til det forslag, der ligger her, og så vil jeg i øvrigt sige tak til miljøministeren for den måde, han fremlagde sin argumentation på, nemlig at der skal være balance i tingene. Det er dét, det drejer sig om.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Jørn Jespersen.

Jørn Jespersen (SF):

Der har været en del diskussion om, hvad baggrunden for det her forslag egentlig er. Derfor vil jeg da gerne fortælle, at det er en konstatering gennem en lang periode af, at der ligger en meget stor bunke af ansøgninger i amter og kommuner om nyetablering eller udvidelser af svineproduktion.

Vi får en lang række henvendelser, som også den radikale ordfører var inde på, fra borgere og fra grønne bevægelser og fra sammenslutninger af mennesker, som klager deres nød.

Der er sådan set ikke så meget at sige til, at der er mange svineproducenter, som i øjeblikket overvejer at udvide deres produktion. Med priser omkring 14 kr. pr. kg er det jo voldsomt attraktivt.

Det er også derfor, at formanden for Landsudvalget for Svin har sagt, at han så for sig, at vi

i løbet af få år var oppe på en årsproduktion af 30 mio. svin i det her land.

Og jeg er sådan set enig med hr. Ole M. Nielsen fra Kristeligt Folkeparti i, at det ville være helt forkert at sige, at vi har plads til så mange eller så mange eller så mange. Det, der er afgørende, er: Hvor meget kan miljøet og naturen bære, både generelt og lokalt?

Det er bare vores opfattelse, at vi allerede er kommet op på et så højt tal med en så dårlig regulering, at vi har en belastning ud over det acceptable af både miljø og natur. Det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke kunne være plads til udvidelser nogle steder, men det må bare ske under iagttagelse af hensyn til natur og miljø. Det kan betyde, at vi nogle steder i nogle tilfælde bliver nødt til at sige til producenter: Det kan du desværre ikke få lov til, for her er miljøet og naturen for belastet. Du kan ikke få tilladelsen.

Situationen er jo den, at når vi snakker ammoniak, så har jeg allerede dokumenteret, at her er tålegrænserne overskredet både generelt i størstedelen af landet og i mange lokale områder med en voldsom belastning, som allerede er begyndt at sætte sig mærkbare spor i skovene, på hederne, i højmoserne og på engene.

Vi taber en lang række planter, insekter, sommerfugle og dyr, som vi plejede at have i vores landskab, og det er en stor fattiggørelse af vores natur, at vi mister dem. De er stærkt på retur, og vi er i en situation, hvor det er på høje tid at bremse op.

Også når vi snakker om vandmiljøet, må vi konstatere, at vi langt fra er på rette vej. DMU lavede jo Vandmiljø-2000 for kort tid siden, hvor man konstaterer, at der er sket et beskedent fald i kvælstofbelastningen fra landbrugsarealerne. Det er jo godt, men man skal bare lige huske på, at målsætningen var nedbringelse med 100.000 t, som man på daværende tidspunkt sagde var en halvering. Nu taler man altså foreløbig kun om et beskedent fald, når man ser på effekten af det foretagne. Man konstaterer, at langt de fleste vandløb, søer og marine områder stadig væk ikke opfylder de fastsatte målsætninger.

Så også på vandmiljøet har vi problemer, og som nævnt er den biologiske mangfoldighed truet især i områder med en meget stor lokalproduktion af svin.

Hr. Henning Grove var inde på, at vi åbenbart ikke havde ret meget tillid til amterne. Jeg vil sige det, som det er: Nej, der er en række amtsråd med borgerligt flertal, vi ikke har ret meget tillid til, men vi har relativt stor tillid til vores

egne SF-politikere i amterne. De har sådan set bombarderet os med henvendelser om, at nu må I gøre noget lovgivningsmæssigt, for vi kan ikke styre det med den lovgivning, der er i øjeblikket. Så vi har tillid til amterne, når det er folk, der prioriterer miljø og natur højest.

En hovsaløsning, sagde hr. Henning Grove også. Næ, det her forslag blev sådan set aftalt i marts måned 2000 på et møde mellem SF-kommunalpolitikere og amtsrådspolitikere og folketingspolitikere, og det blev fremsat i efteråret, så det har der været taget stilling til, og det har været gennemarbejdet ganske grundigt, til hr. Groves orientering.

Vi har så fået et tilsagn fra ministeren i dag. Der er mange, især nogle borgerlige partier, som har sagt tusind tak til ministeren for den velfalancerede tale, han holdt i dag. Der bliver jeg nødt til at sige til de pågældende ordførere, at jeg tror, at de undervurderer miljøministerens talegaver en hel del. For der lå faktisk, skal jeg indrømme, sådan et pænt indpakket tilsagn om at gøre noget ved problemet.

Jeg fik at vide på forespørgsel, at intentionerne i det, som miljøministeren og regeringen vil gøre, var de samme, som lå i SF's forslag, nemlig at sikre at der ikke i perioden, frem til at Wilhjelmudvalgets arbejde er sat i kraft i form af lovgivning, altså i den mellemliggende periode, sker en udhulning af udvalgets arbejde ved at der etableres udvidede eller nye svineproduktioner i nærheden af sårbare naturområder.

Jeg må så medgive, at vi jo ikke særlig præcist fik at vide, hvad det var, ministeren konkret havde tænkt sig at gøre, og det får vi nok heller ikke at vide i dag. Men jeg forstår, at sløret vil blive løftet i løbet af ganske få dage. Jeg vil da gerne have bekræftet, at det er få dage, vi taler om. Så bliver det jo spændende at se, om der er tale om nye værktøjer, som stiller de natur- og miljøvenlige politikere i amter og kommuner bedre og giver dem en sikrere hjemmel til at regulere de her områder, altså at der er tale om præciseringer, som gør, at der er færre, der bliver i tvivl og derfor ændrer adfærd, så vi rent faktisk får en bedre og mere håndfast regulering af placeringen af nye svineproduktioner i nærheden af de følsomme områder.

Så det bliver spændende. Talen fra miljøministerens side var nærmest En bygning vi rejser. Er det nu et solidt socialdemokratisk fundament, der er under bygningen, eller er det et socialdemokratisk luftkastel? Jeg håber, at vi får afsløret det i løbet af relativt få dage.

Tak til Enhedslisten, som kunne støtte forslaget. Også tak til den socialdemokratiske ordfører, som var enig i intentionerne og gerne ville gøre noget for at nærme sig en opfyldelse af dem, dog ikke lige på denne her måde. Og tak til Det Radikale Venstre, som jo, hvilket også fra ordførerens side blev indrømmet, havde været ude at sige det samme, men nu senere mente noget lidt andet. Det er jo fair nok, for regeringen binder. Det er jo noget, man tit hører fra den radikale side, nemlig at disse meget bombastiske udmeldinger bliver modereret i løbet af relativt kort tid.

Men jeg håber, at vi i hvert fald i fællesskab kan være med til at sikre, at det bliver en solid bygning, miljøministeren rejser her, og ikke et luftkastel.

Så jeg synes egentlig, det har været en god debat. Den har jo også ligesom fået skilt Folketingets partier, så man kan se forskel på, hvem der vil det ene, og hvem der vil det andet. Det er jo også nyttigt en gang imellem. Og så har den, synes jeg, skabt en ganske betragtelig spænding om, hvad det er, miljøministeren i virkeligheden har tænkt sig. Det er jo også godt at gå og være spændt et par dage, så man kan se, om man har grund til at glæde sig, når spændingen bliver udløst.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Det er jo sådan set ikke så meget indholdet i forslagsstillerens tale, altså det, der kommer fra hr. Jørn Jespersen. Men det er mere bekymrende, at hr. Jørn Jespersen nu skaber usikkerhed og en ubalance ude omkring i kommuner og amter om, hvad det mon er, der er på vej.

Det er jo et forfærdeligt signal, man nu skal sende her fra Folketingssalen: Kære kommuner og amter, hvis I lige skulle være begyndt at finde ud af, hvad det i grunden er, vi går og skal lave herude, så har vi straks sat en meget sjov ting i gang.

Jeg kan ikke kalde det andet, for det må være sjovt, når en hr. Jørn Jespersen kan stå herfra og sige, at det er meget spændende, meget mystisk, men der må komme noget, og ministeren vil afsløre det om 2-3 dage. Og ministeren sidder og nikker, og så er der sådan set kun Folketinget og kommunerne og amterne, der overhovedet ikke aner, hvad det er for noget, der er på vej.

Jeg er altså nødt til at sige til ministeren: Vi kan ikke byde kommuner og amter, at man skal have den slags bemærkninger fra en forslagsstil-

ler, som end ikke de, der har deltaget i debatten, har kunnet få øje på. Det kan godt være, at ministeren finder, at det ikke helt er hans opgave at gå op og sige det her, men efter min opfattelse er det ministerens opgave at slå entydigt fast, at det, der er sendt ud til kommuner og amter, er administrationsgrundlaget. Hvis SF har nogle ting, de synes kan være spændende at få ført frem, så må de jo gøre det ved en lejlighed, men det er ikke det, ministeren mener.

(Kort bemærkning).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg synes, der var tale om en rimelig fair opsummering af forslagsstillerens tale. Dog tog han vist hr. Kolstrup til indtægt for mere, end der vist egentlig var dækning for. Jeg tror, hr. Kolstrup mente, at SF's forslag skulle gennemføres bortset fra økologiske jordbrugere. Sådan hørte jeg hr. Kolstrup. Ja, ja, men det var ikke for at fremkalde en reaktion. Jeg hørte givetvis forkert, men sådan hørte jeg det altså.

Hr. Schmidt er meget opbragt over, at jeg har sagt, at der i forhold til kommunerne i forbindelse med den vejledning, der nu skal udsendes osv., vil ske en præcisering af en række af de gældende regler på området.

Jeg tror, det er klogt i forhold til kommunerne. Det giver også de værktøjer, som hr. Jespersen efterlyser, og det får den balance, at vi på den ene side ikke sætter erhvervet i stå og på den anden side ikke på grund af passivitet får nogle katastrofer i forhold til vores nære naturområder, som ingen af os ønsker.

Så undrede det mig lidt, at hr. Schmidt netop spørger om dét, for om et øjeblik skal vi behandle en hel stribe forslag fra hr. Schmidt, som ændrer i zonelovsforvaltningen. Jeg taler om nogle små præciseringer, ikke små, men jeg taler om nogle vigtige præciseringer i gældende regler.

Hr. Schmidt vil lave det hele om. Han vil flytte administrationen, han vil ophæve zonelovstilladelseskrauet i forbindelse med gylletanke, han vil tillade bebyggelse og erhverv, og hvad har vi? Nu har han selvfølgelig, det ved han også godt, ikke en jordisk chance for at få dem igennem, men er der nogen, der skaber usikkerhed og kommer med stribevis af initiativer netop på zonelovsområdet, så er det da hr. Schmidt. Og hr. Schmidt, der ved enhver given lejlighed er ude at angribe vores zonelovssystem og angribe den måde, det forvaltes på osv., skulle være den

sidste, der bebrejdede mig som ansvarlig minister, fordi jeg vejleder kommuner og amter om, hvad der er gældende regler.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det først hr. Hans Christian Schmidt. Nej, undskyld. Først hr. Søren Kolstrup. Nå, ikke? Så er det kun hr. Hans Christian Schmidt. Jeg mente ikke »kun« sådan andet end ...

Hans Christian Schmidt (V):

Nej, det er jeg klar over.

Jeg vil gerne sige til hr. Svend Auken ...

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Nej, det hedder miljø- og energiministeren.

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil gerne sige til miljøministeren, at jeg jo sådan set er tilfreds med de meldinger, der kommer her. Kan det så ikke være sådan, at miljøministeren kan prøve at holde fast i dem? For jeg ved da godt og har fuld forståelse for, at den socialdemokratiske regering skal forsøge at pleje dens parlamentariske grundlag, det forstår jeg udmærket, men miljøministeren er nødt til at forstå, at hr. Jørn Jespersen bringer miljøministeren i vildfarelse her og bringer ham på glatis.

Jeg vil sige til miljøministeren: Hold nu fast i det, miljøministeren sluttede med heroppefra, nemlig at det er små præciseringer i forhold til det, der allerede er sendt ud. Det er fint nok. Og når vi om et øjeblik skal begynde at diskutere ændringer i zoneloven osv., så er det sådan, at det kan man læse sig til, og jeg forstod også, at det havde miljøministeren gjort. Det er jo i orden. Der kan alle slå op og se, hvad det i grunden er, man gerne vil.

Det, der er det værste, er, når der begynder at blive sådan nogle underlige sætninger, der bliver sagt herinde, og nogle nikker, og hvad ved jeg, og hvor man ikke klart kunne få sagt det, det gælder om. Men det har jeg fået nu, og jeg takker for svaret fra ministeren: Det er små præciseringer ...

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg påskønner sådan set, at ordføreren søger at forkorte sine indlæg ved kun at sige »miljøministeren« og ikke sige »miljø- og energiministeren«, men det giver ham altså ikke ekstra taletid.

Så er det hr. Jørn Jespersen.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen jeg vil bare gøre opmærksom på, at miljø- og energiministeren rettede sin fortalelse. Det er rigtigt, han kom til i første omgang at sige »små«, men det blev rettet til »vigtige« præciseringer, og så siger jeg bare: Jeg glæder mig til at se, om de er vigtige, eller om hr. Hans Christian Schmidts ønskedrøm om, at de er små, går i opfyldelse. Det vil jo vise sig. Jeg kender dem ikke.

Det, der er afgørende for mig, er, at vi er sikre på at få en adfærd og en praksis i amter og kommuner, som garanterer os, at hvis man etablerer nye svineproduktioner i nærheden af naturfølsomme områder, så vil det med stor vægt indgå i sagsbehandlingen, og så har vi en sikkerhed for, at der i hvert fald er nogle, der i amtsrådet kan argumentere for, at i henhold til gældende lov bør vi sige nej, fordi det belaster følsomme områder.

Der er ingen statsgaranti for, at et borgerligt flertal alligevel ikke siger ja. Det siger sig selv. Men man skal med sikker grund og med henvisning til præcise bestemmelser kunne argumentere for, at her er der et naturfølsomt område, der er i spil, som bliver belastet, som bliver ødelagt, og derfor bør vi sige nej.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne for placering af gyllebeholdere ude på markerne.

Af Hans Christian Schmidt (V), Henriette Kjær (KF), Svend Aage Fauverholdt (DF), Ebbe Kalnæs (CD), Ole M. Nielsen (KRF) og Thorkild B. Fransgaard (FRI) m.fl.
(Fremsat 16/1 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Forslaget går ud på, at de relevante bestemmelser skal ændres, så det bliver muligt at anbringe gyllebeholdere ude på markerne.

Jeg går ud fra, at når forslagsstillerne siger, at de vil have ændret de relevante bestemmelser, så er det primært planlovens landzonebestemmelser, som de tænker på. Man siger, at der i dag er krav om, at gyllebeholdere som hovedregel skal placeres i tilknytning til de eksisterende staldbygninger, og at dette i en række tilfælde giver gener af både miljømæssig og trafikale karakter.

Det korrekte er, at hovedreglen i landzoneadministrationen er, at der ikke kræves landzone-tilladelse til opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger, herunder gyllebeholdere, til brug for en bestemt ejendoms drift som landbrug. En forudsætning herfor er imidlertid, at bygningerne opføres i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer.

Begrundelsen for ikke at kræve landzonetilladelse i den situation er, at ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer kommer til at udgøre en hensigtsmæssig helhed. Hensynet er, at den enkelte bedrifts bygninger ikke skal spredes mere end højst nødvendigt i landskabet. Dette hensyn er i overensstemmelse med planlovens formålsbestemmelse, hvor der bl.a. lægges vægt på skabelse og bevaring af værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber.

Hvis erhvervsmæssigt nødvendige bygninger af f.eks. miljømæssige eller trafikale årsager ønskes opført uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, så kræves der landzonetilladelse med hensyn til beliggenhed og udformning. Der kan efter landzonereglerne